

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

підготовки	бакалавра
спеціальності	071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми	Цифровий облік та консалтинг

Силабус освітнього компонента ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Цифровий облік та консалтинг

Розробник: Грудзевич Ю. І. , доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
Цифровий облік та консалтинг:

Алла ФАТЕНОК-ТКАЧУК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 9 від 05 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

© Грудзевич Ю. І., 2026 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування	Нормативний
Кількість годин / кредитів <u>120/4</u>	071 Облік і оподаткування Цифровий облік та консалтинг	Рік навчання – <u>2-ий</u>
		Семестр – <u>4-ий</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>	Перший (бакалаврський) рівень	Лекції <u>38</u> год.
		Практичні (семінарські) 38 год.
		Самостійна робота 36 год.
Мова навчання		Консультації 8 год.
		Форма контролю: <u>екзамен</u>
		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Грудзевич Юлія Ігорівна](#)

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-066-700-86-05, Hrudzevich.Julia@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компоненту.

Вивчення здійснюється з метою отримання майбутніми фахівцями комплексних знань та практичних навиків у сфері побудови податкової системи держави, отримання інформації щодо існуючих систем оподаткування суб'єктів економічної діяльності, навиків адміністрування податків, формування податкової звітності.

2. Пререквізити. Вступ до фаху, Бухгалтерський облік (загальна теорія), Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності обліку і оподаткування, Фінанси.

Постреквізити. Облік та звітність в оподаткуванні, Звітність підприємств в цифровій економіці, Облік та оподаткування підприємств за видами економічної діяльності.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою викладання освітнього компонента Теорія і практика оподаткування суб'єктів економічної діяльності є формування у здобувачів освіти теоретико-правових основ та практичних навичок з опрацювання та аналізу облікової та іншої економічної інформації, що стосується оподаткування суб'єктів економічної діяльності.

Основними *завданнями* освітнього компонента є:

- детальне вивчення податкового законодавства;

- формування навиків у сфері, адміністрування податків, визначення об'єктів оподаткування, ставок, термінів, формування звітності;
- визначення оптимальної системи оподаткування;

4. Компетентності, Програмні результати навчання. Soft skills.

При вивченні освітнього компонента Теорія і практика оподаткування суб'єктів економічної діяльності відповідно до освітньої програми здобувач освіти набуває таких компетентностей.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК03. Здатність працювати в команді.
- ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
- СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

У результаті опанування освітнього компонента у здобувачів вищої освіти формуються ключові **Soft skills**, зокрема:

1. Комунікаційні навички – вміння вести перемовини, презентувати ідеї, пояснювати складні речі просто.
2. Критичне та аналітичне мислення – здатність оцінювати ситуацію з різних боків, бачити причинно-наслідкові зв'язки.
3. Робота в команді – ефективна взаємодія з колегами, розподіл ролей і спільне вирішення завдань.
4. Гнучкість і адаптивність – швидке реагування на зміни умов або вимог клієнта.
5. Лідерські навички – ініціативність, здатність мотивувати інших і брати відповідальність за рішення.
6. Проблемне вирішення. Розв'язання нетипових ситуацій, наприклад, при виявленні помилок у звітності або при впровадженні нових стандартів.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Побудова податкової системи. Системи оподаткування суб'єктів економічної діяльності. Загальнодержавні податки.							
Тема 1. Побудова податкової системи.	8	2	2	-	4	-	О (3), Т (2) / 5
Тема 2. Загальна та спрощена системи оподаткування суб'єктів економіки.	10	4	2	-	4	-	О (2), ПЗ (3) / 5
Тема 3 Податок на прибуток.	13	4	4	-	4	1	ПЗ (3) О(2) / 5
Тема 4. Податок на додану вартість	13	4	4	-	4	1	ПЗ(5) Т (3) / 8
Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб, єдиний соціальний внесок та військовий збір.	14	4	4	-	4	2	ПЗ (5) О(2) / 7
Разом за модулем 1	58	18	16	-	20	4	30
Змістовий модуль 2. Місцеві податки. Адміністрування податків і зборів.							
Тема 6. Єдиний податок.	12	4	4	-	4		ПЗ (3) РЗ/К (4)/7
Тема 7. Оподаткування рухомого та нерухомого майна. Інші податки та збори.	13	4	4	-	4	1	ПЗ (3) Т(2) О (4)/9
Тема 8. Спеціальний правовий та податковий режим Дія.City.	13	4	6	-	2	1	ПЗ (2) РЗ/К (3) РМГ (5)/9
Тема 9. Податкове резиденство. Система обміну податковою інформацією та уникнення подвійного оподаткування.	11	4	4	-	2	1	ДП (3) РЗ/К (4)/7
Тема 10 Податкові перевірки	13	4	4	-	4	1	ПЗ (5) О (3)/8
Разом за модулем 2	62	20	22	-	16	4	40
МКР							30
Всього годин / Балів	120	38	38	0	36	8	100

Форми контролю: ДП – дискусійні питання; О – опитування; ПЗ – виконання практичних завдань; РМГ – робота в малих групах та презентування дослідницького завдання; РЗ/К – розв'язування задач/кейсів; Т – тести; МКР - Модульна контрольна робота

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ

лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних. Ефективність самостійної роботи здобувача викладач виявляє на практичних заняттях, під час виконання завдань та відбиває в загальній оцінці за тему.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.](#)

Політика викладача щодо студента ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій відповідно до затвердженого графіка. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Здобувач освіти зобов'язаний старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.01.2024 р.](#) та [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти у формальній, неформальній та інформальній освіті, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та внутрішніх положень Волинського національного університету імені Лесі Українки. [Порядок про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.08.2024 р.](#)

Результати навчання можуть бути визнані за умови їх відповідності програмним результатам навчання, визначеним силабусом освітнього компонента, за результатами подання підтверджених документів (сертифікатів, свідоцтв, програм курсів, портфоліо виконаних робіт тощо) та їх експертної оцінки викладачем і відповідною комісією.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи,

тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 24 кредити.

Політика щодо можливості отримати додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендіальних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (70 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульної контрольної роботи та/або іспиту (30 балів)).

Протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати не менше 35 балів (як допуск до складання іспиту) Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні та до дати складання іспиту під час основної сесії.

Якщо підсумкові бали поточного контролю та підсумкового модульного контролю становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, набрані бали можуть бути зараховані як підсумкова оцінка з освітнього компонента.

У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (30 балів), а його результати за модульну контрольну роботу анулюються.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 30 балів за результатами двох теоретичних питань (по 10 балів кожне) та виконання практичного завдання (10 балів).

Перелік питань на екзамен:

1. Податкова система держави та принципи її побудови.
2. Сутнісна характеристика податків та їх основні елементи
3. Сутність фіскальної функції податків
4. Класифікація податків
5. Сутнісні характеристики загальної системи оподаткування.
6. Характеристика спрощеної системи оподаткування.
7. Умови та основні зміни системи оподаткування суб'єктів економічної діяльності.
8. Економічна суть податку на додану вартість.
9. Умови набуття та відміни статусу платника податку на додану вартість.
10. База оподаткування, ставки, порядок обчислення, строки та порядок сплати податку на додану вартість.
11. Податкова декларація з податку на додану вартість.
12. Економічна суть податку на прибуток.
13. База оподаткування, ставки, порядок обчислення, строки та порядок сплати податку на прибуток.
14. Податкова декларація з податку на прибуток.

15. Економічна суть податку на доходи фізичних осіб та військового збору.
16. Податкові агенти та їх обов'язки.
17. База оподаткування, ставки, порядок обчислення, строки та порядок сплати податку на доходи фізичних осіб та військового збору.
18. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір у діяльності фізичних осіб-підприємців, які обрали загальну систему оподаткування.
19. Економічна суть податку на прибуток.
20. Підакцизні товари та ставки, порядок обчислення, терміни сплати акцизного податку.
21. Податкова звітність з акцизного податку.
22. Економічна суть єдиного податку.
23. Особливості адміністрування єдиного податку для підприємств та фізичних осіб-підприємців.
24. Податкова звітність з єдиного податку.
25. Об'єкт та база оподаткування плати за землю.
26. Ставки та терміни сплати податку на землю.
27. Податкова звітність із плати за землю.
28. Економічна суть податку на нерухомість.
29. Особливості адміністрування податку на нерухомість для фізичних та юридичних осіб.
30. База оподаткування, ставки, терміни сплати та формування звітності із податку на нерухомість.
31. Місцеві податки та збори.
32. Рентні платежі.
33. Екологічний податок.
34. Структура податкового кодексу та підзаконних актів.
35. Електронний кабінет платника податків та доступ до реєстрів.
36. Облікові дані платника податків, контроль стану розрахунків з бюджетом у електронному кабінеті платника податків.
37. Сутність регулюючої функції податків.
38. Сутність соціальної функції податків.
39. Податкові пільги: види, умови надання та вплив на бюджет.
40. Податковий контроль: форми та методи здійснення.
41. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.
42. Єдиний соціальний внесок: економічна сутність та порядок нарахування.
43. Податкові перевірки.
44. Сутність процесу уникнення подвійного оподаткування.
45. Система обміну податковою інформацією.
46. Податкове резидентство, основні критерії перебування та зміни.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям

1–59	Незадовільно	Фх	необхідне перекладання
------	--------------	----	------------------------

VII. Рекомендована література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Грудзевич Ю. І., Скорук О. В. Обліково-аналітичне забезпечення консалтингу у сфері розстрочення сплати податкових зобов'язань. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 65. С. 111–115.
DOI : <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-15>
4. Грудзевич Ю.І. Роль консалтингових компаній у забезпеченні ефективного податкового планування для малого та середнього бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <http://surl.li/ugdql>
5. Грудзевич Ю.І. Організація консалтингової діяльності в обліку та оподаткуванні. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL:<http://surl.li/xfjmhg>
6. Кулинич М. Б., Шворак А. М., Сафарова А. Т. Грудзевич Ю. І. Додаткове благо працівника: особливості обліку та оподаткування. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки* 2023. Том 3 № 35. С. 43–53. <http://surl.li/mgfai>
7. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Денчук П. Н. Основи обліку і оподаткування: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 565 с.
8. Grudzevych Y., Kulynych M., Skoruk O., Main directions of consulting activities in the field of personal income taxation and avoidance of double taxation. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки* 2023. Том 4 № 36. С. 43–53.
9. Development of accounting and taxation of smes as a factor of macroeconomic stability of the country in the context of global challenges: a case study of Ukraine / V. Chudovets, O. Stashchuk, O. Havryliuk, I. Brodska, I. Tkachuk, Y. Grudzevych. *Ad Alta: journal of interdisciplinary research*. 2021. Vol. 11, Issue 1, Special issue XVIII. P. 11–16. URL: <https://bit.ly/3wlgjep>
10. <https://dtk.com.ua/>
11. <https://7eminar.ua/>
12. <https://www.ifac.org>
13. <http://www.apob.org.ua/>